

# Luyện từ và câu

## TỪ GHÉP VÀ TỪ LÁY

### I - Nhận xét

Xếp các từ phức được in đậm trong các câu thơ sau thành hai nhóm :

- Tôi nghe **truyện cổ** **thâm** **thi**  
Lời **ông cha** dạy cũng vì đời sau.
- Thuyền ta **chầm** **chậm** vào **Ba Bể**  
Núi dựng **cheo leo**, hồ **lặng im**  
Lá rừng với gió ngân **se se**  
Hoạ tiếng lòng ta với tiếng chim.

a) Từ phức do những tiếng có nghĩa tạo thành.

.....  
.....

b) Từ phức do những tiếng có âm đầu, vần hoặc cả âm đầu lẫn vần lặp lại nhau tạo thành.

.....  
.....  
.....

### II - Luyện tập

1. Xếp những từ phức được in nghiêng trong các câu dưới đây thành hai loại : từ ghép và từ láy. Biết rằng những tiếng in đậm là tiếng có nghĩa :

a) Nhân dân **ghi** **nhớ** công ơn Chủ Đồng Tử, lập **đền thờ** ở nhiều nơi bên sông Hồng. Cũng từ đó hằng năm, suốt mấy tháng mùa xuân, cả một vùng **bờ bãi** sông Hồng lại **nô** **nức** làm lễ, mở hội để **tuông** **nhớ** ông.

b) Dáng tre vươn **mộc mạc**, màu tre tươi **nhũn nhặn**. Rồi tre lớn lên, **cứng** **cáp**, **dẻo dai**, **vững chắc**. Tre trông **thanh cao**, giản dị, chí khí như người.

|        | Từ ghép        | Từ láy         |
|--------|----------------|----------------|
| Đoạn a | .....<br>..... | .....<br>..... |
| Đoạn b | .....<br>..... | .....<br>..... |

2. Viết các từ ghép và từ láy chứa từng tiếng sau đây :

|       | Từ ghép        | Từ láy         |
|-------|----------------|----------------|
| Ngay  | .....<br>..... | .....<br>..... |
| Thẳng | .....<br>..... | .....<br>..... |
| Thật  | .....<br>..... | .....<br>..... |